ननुनिर्गुणमपिगुणादिकंगुणवताद्रव्येणसहसंबध्यतेएवंनिर्गुणोप्यात्मागुणवत्याप्रकृत्यासंबध्यतामित्यतआह गुणाइति गुणाःसंयोगादयः संबंधागुणवतएवसंतिनत्वगुणस्यगुणिनासहसंभवंतीत्यर्थः नन्वस्तिता दृशःसमवायाख्यःसंबंधइतिचेत् किंआत्मनिप्रकृतेःसमवायउतविपरीतं नाद्यः अनिर्मोक्षापत्तेः नह्याश्रयनाशमंतरेणाश्रितनाशोस्ति नांत्यः रूपादीनामाश्रयतःपृथगदर्शनेनप्रकृतिनाशेआत्मनोपिनाशाप त्तेः अथकारणनाशेपियथाकंचित्कालंकार्यमस्ति यथावाप्रलयेसर्वव्यक्तिनाशेपिजातिरस्ति एवंप्रकृतिनाशेप्यात्माननश्यतीतिविवक्षेत कार्यकारणयोर्जातिव्यक्त्योर्वाबन्ध्यौष्ण्यवद्वास्तवतादात्म्याभ्युपग मेईदृग्विवक्षायाएवासिद्धेः ययात्वनुपपत्त्याएवंविवक्ष्यतेसैवतत्तादात्म्यस्यभ्रमत्वमाक्षिपतीतिकाणक्रमेलकस्त्वंनपश्यसीत्याश्चर्यं तादात्म्यस्यभ्रमत्वेतुउभयमप्युपपन्नं अविद्यानाशेपितत्कार्यस्यदेहादेःकंचि त्कालमनुवृत्तिःसंभवतीतिजीवन्मुक्तिसिद्धिः विदेहमुक्तौचसदात्ममात्रावशेषइति तस्माद्युक्तमुक्तंगुणागुणवतःसंतीति तेनरज्जुःसर्पदंडधाराभूच्छिद्राद्यात्मनेवसद्वस्तुघटपटनूतनपुराणातीतानागतश्वेतपीतशी

गुणागुणवतःसंतिनिर्गुणस्यकुतोगुणाः॥ तस्मादेवंविजानंतियेजनागुणदर्शिनः॥ २९॥ यदात्वेषगुणानेतान्प्राकृतानभिमन्यते॥ तदासगुणहान्यैतंपरमे वानुपश्यति॥ ३०॥ यत्तद्बुद्धेःपरंप्राहुःसांख्ययोगाश्चसर्वशः॥ बुध्यमानंमहाप्राज्ञमबुद्धपरिवर्जनात्॥ ३१॥ अप्रबुद्धमथाव्यक्तमगुणंप्राहुरीश्वरं॥ निर्गु णंचेश्वरंनित्यमधिष्ठातारमेवच॥ ३२॥ प्रकृतेश्चगुणानांचपंचविंशतिकंबुधाः॥ सांख्ययोगेचकुशलाबुध्यंतेपरमैषिणः॥३३॥ यदाप्रबुद्धात्व्यव्यक्तमवस्था जन्मभीरवः॥ बुध्यमानंप्रबुध्यंतिगमयंतिसमंतदा॥ ३४॥ एतन्निदर्शनंसम्यगसम्यगनिदर्शनं॥ बुध्यमानाप्रबुद्धानांपृथग्पृथगरिंदम॥ ३५॥

तोष्णाद्यात्मनाभाति नतुक्वचित्किंचित्समवायसंबंधेनोत्पद्यते समवायस्यैवानवस्थादोषेणाकरेनिरस्तत्वादितिसिद्धं अत्रविद्वदनुभवंप्रमाणयति तस्मादिति ॥ २९ ॥ यदात्वेषइति अभिमन्यतेहिनस्तिकामा दीन्जयतीत्यर्थः यदिवाएनमभिमंस्येकनीयोन्नंकरिष्यइत्यभिपूर्वस्यमन्यतेर्हिसार्थत्वदर्शनात् यदान्विष्येतिगौडपाठेअन्विष्यश्रवणमननाभ्यामालोच्यअभिमन्यतेजानातीत्यर्थः गुणहान्यादेहाद्यात्मत्व भ्रमत्यागेन ॥ ३० ॥ किंतत्परमित्यतआह यत्तदिति सर्वशःसर्वेपितांत्रिकाः अबुद्धस्यजडस्याहंकारादेःपरित्यागाद्बुध्यमानंनत्वहंतयाइदंतयावा ॥ ३१ ॥ अतएवाप्रबुद्धंअज्ञातंअगुणंगुणेभ्योन्यं निर्गु णंगुणसंबंधशून्यं ईश्वरंअंतर्यामिणं अधिष्ठातारंसर्वकार्यनिर्मातारं ॥ ३२ ॥ गुणानांमहदादीनांप्रकृतिंगुणांश्चापेक्ष्यपंचविंशकमित्यर्थः ॥ ३३ ॥ प्रबुद्धाःज्ञातवंतः अवस्थाःबाल्याद्याजायदाद्याश्च बुध्य मानं कर्तरिशानच् प्रमातारमेवप्रबुध्यंति प्रबोधेनैवचतंसमंब्रह्मगमयंति प्रत्यगात्मैवाज्ञातोजीवोज्ञातोब्रह्मेत्यर्थःयथोक्तं अन्वेष्टव्यात्मविज्ञानात्प्राक्प्रमातृत्वमात्मनः अन्विष्टःस्यात्प्रमातैवपाप्मदोषादिवर्जित इति शममितिपाठेपिशमप्राप्यंब्रह्मैवशमशब्दार्थः ॥३४॥ एतदिति एतज्जीवेश्वराभेददर्शनंबुध्यमानेनसम्यगितिपृथक् उक्तमित्युत्तरादपकृष्यते एतन्निदर्शनंअसम्यक् अनिदर्शनंअशास्त्रं अनुदर्शनमितिपाठे अमुख्यंदर्शनंइतिपृथक्अप्रबुद्धेनोक्तमितियोजना ॥ ३५ ॥

Digitized by Google